

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

42e jaargang nr. 9 • november 2021

MEDITATIE

Bij Lied 958

Ach Herr, laß dein lieb Engelein
am letzten End die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen,
den leib in sein Schlafkämmerlein
gar sanft ohn einge Qual und Pein
ruhn bis am jüngsten Tage.
Alsdann vom Tod erwecke mich,
daß meine Augen sehen dich
in aller Freud, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Gnadenthron!
Herr Jesu Christ,
erhöre mich, erhöre mich,
ich wil dich preisen ewiglich!

*Laat, Heer, een engel bij mij zijn
om ook mijn ziel op 't laatste eind
in Abrams schoot te dragen,
opdat het lichaam in de nacht
rust zonder zorg en pijn, en wacht
tot aan de jongste morgen.
Geef dat wanneer ik op mag staan,
ook ik mijn oog op U zal slaan
in alle vreugde, Zoon van God,
mijn Heiland en genadig lot!
Heer Jezus Christus,
hoor naar mij, verhoor ook mij,
ik wil U prijzen voor altijd!*

Op 21 november vieren we zondag voleinding. Deze zondag is de laatste in het kerkelijk jaar voordat een nieuw jaar begint. Een heel jaar waarin we de christelijke feesten voorbereiden en vieren, te beginnen met Advent. We vieren door het jaar heen het heil, het goede, dat God zelf voor de mensen doet. We vieren dit goede aan schepping en herschepping, verzoening en voltooiing rond momenten in het leven van Jezus. Het gaat om zijn geboorte, doop, sterven, opstanding, hemelvaart, zijn Geest.

Deze dag staat in het teken van hoop en verwachting. Daarom is de kleur van deze dag groen, ook nu we op deze dag onze overledenen gedenken en hun namen noemen. Geen paars voor de bezinning, het inkeer en de rouw, maar groen

voor de hoop. Hoop die er mag zijn ondanks de pijn, het verdriet, het gemis en de rouw, in het vertrouwen dat die het laatste niet zijn.

Misschien is de verwachting van de voltooiing van de wereld iets dat ver van ons af staat. Onze indruk is misschien eerder dat de wereldgeschiedenis een open einde heeft. Of een onvoltooid einde nu verandering van het klimaat de leefbaarheid van de aarde voor mensen ondermijnt. Dan is er misschien eerder een gevoel van dreiging dan van hoop en weten we niet goed wat we ervan moeten verwachten.

Dichterbij staat het einde van ons leven en het einde van het leven van onze geliefde medemensen die ons ontvallen zijn in dit jaar of eerder. Wat voor idee hebben we daarbij? Waar zijn onze doden? Zijn zij in het licht? Zijn zij teruggekeerd tot God? Of is het stil tot een groots moment van wederopstanding? Of blijft het voor eeuwig stil? We kunnen er slechts in beelden over spreken.

Lied 958 biedt ons zo'n beeld, in de vorm van een gebed. Het is het slotkoraal uit de Johannes Passion van Johann Sebastian Bach. Volgens de tekst van dit lied wordt de ziel na ons sterven door een engel in de schoot van Abraham gelegd.

Dit is een variant op het misschien meer bekende 'In paradisum' waarmee de katholieke uitvaartmis eindigt. Ook daarin wordt de overledene een laatste rustplaats in de schoot van Abraham toegebeden.

Het beeld is ontleend aan Lucas 16: 19-32, een parabel die Jezus vertelt over de lotgevallen van een rijke man en de arme Lazarus. Daarin komen we deze zin tegen: 'Op zekere dag stierf de bedelaar, en hij werd door de engelen weggedragen om aan Abrahams hart te rusten.' Het is een parabel die een verbinding legt tussen goed leven en goed sterven. Die verbinding is het waard om ter harte te nemen.

Welbeschouwd staan we allemaal als bedelaar voor God. Daar zouden we tijdens ons leven best wat vaker aan kunnen denken, zodat we de verbinding met elkaar blijven zoeken. We staan allemaal voor dezelfde uitdagingen van het leven, de onzekerheid, de kwetsbaarheid.

Het verhaal doet geen feitelijke uitspraak over hoe het na de dood echt zal zijn. Het leert ons niets over hemel en hel of over een eeuwig bestemming die niet meer veranderd zou kunnen worden. Daarvoor is het teveel een verhaal tussen andere verhalen die Jezus als voorbeelden vertelt. Het verhaal reikt ons wel de richting aan voor de invulling van het leven zolang we leven en een beeld voor ons denken aan onze doden. We kunnen het beeld oppakken en het onze doden toezingen; als een lied van hoop dat ons als levenden steunt en overeind houdt.

Ds. Dick Sniijders

De kerk is open, zonder te reserveren en elke zondag is er kinderkerk.

KERKDIENTEN

donderdag 4 november overbrengen van de stenen
9.30 uur KERK Ds. D.J.A. Sniijders
Ds. P.J.G. Jeroense

zondag 7 november bevestiging ambtsdrager
10.00 uur KERK Heilig Avondmaal
Ds. P.J.G. Jeroense
organist: IJ. ter Haar

10.15 uur TERTZIO Heilig Avondmaal
Ds. D.J.A. Sniijders

12.00 uur KERK Orgelconcert

19.00 uur KERK Ademviëring
Ds. D.J.A. Sniijders
organist: J. Jansma

zondag 14 november Ds. D.J.A. Sniijders
10.00 uur KERK organist: IJ. ter Haar
m.m.v. ZWO en
Pausanenchor

zondag 21 november zondag voleinding
10.00 uur KERK Ds. D.J.A. Sniijders
Ds. P.J.G. Jeroense
m.m.v. G-Noot
organist: D. Luijmes

10.15 uur TERTZIO Ds. E. Tuinstra

zondag 28 november Eerste Advent
10.00 uur KERK Ds. P.J.G. Jeroense
organist: J. Jansma

zondag 5 december Tweede Advent
10.00 uur KERK Ds. P.J.G. Jeroense
organist: IJ. ter Haar

10.15 uur TERTZIO Ds. T. Nielen

Bijbellesrooster november 2021

7 november	Johannes 10: 1-10
14 november	Marcus 12: 38-13:2
21 november	Johannes 10: 31-42
28 november	Lucas 1: 1-25

TOELICHTING DIENSTEN

Overbrengen van de gedachtenstenen

4 november

Op donderdag 4 november om 9.30 uur worden de stenen die nu een jaar of langer in de gedachteniskapel liggen, overgebracht naar de Sint Maartenshof, bij de doopvont. In een kleine viering in de Grote Kerk gedenken we onze naasten die ons ontvallen zijn. Vervolgens gaan we naar de tuin. Ook daar is een kort moment van aandacht en stilte, met een gedicht en een zegening. Als we de stenen hebben neergelegd, is er tijd om elkaar te ontmoeten in De Ruimte. De betrokken families zijn voor zover mogelijk uitgenodigd.

Ook gemeenteleden die dit liturgisch moment willen meemaken, zijn van harte welkom.

De predikanten

7 november Tertzio

Nu de maatregelen tegen corona in de samenleving zijn verruimd, zijn er ook weer mogelijkheden om kerkdiensten te houden in Tertzio. Er zijn nog wel maatregelen die vanuit het huis worden gesteld. Zo mag er een beperkt aantal mensen in de zaal en kerkgangers van buiten worden nog niet toegelaten. We hopen op 7 november 10.15 uur in elk geval weer een start te maken.

7 november Ademviering

Tot rust komen, opademen, kunnen we in de ademviering op zondag 7 november om 19.00 uur in de Grote Kerk. Een ademviering is een meditatieve viering waarin elementen uit verschillende vespertradities zijn opgenomen. Centraal staat de stilte die twaalf minuten duurt. We zingen wat ik wel noem 'kleine, lieve liederen uit het Liedboek', waaronder liederen uit Taizé.

Ds. Dick Snijders

14 november ZWO-dienst

In de viering op 14 november geven we aandacht aan een van de projecten die door de diaconie worden ondersteund. Aan deze viering geeft naast de organist ook het Posaunenchor muzikale ondersteuning.

De ZWO commissie adviseert de Diaconie over welke internationale projecten ondersteund kunnen worden met een gift van de Protestantse Gemeente Elst. De hoofdlijn daarbij is dat PG-Elst giften doet aan grote christelijke organisaties die met kerken verbonden zijn in de landen en regio's waar ondersteuning nodig is. Deze organisaties moeten goed functioneren, transparant zijn in hun rapportages en toezicht houden op de lokale uitvoering van het werk. Wij vinden het belangrijk dat het werk voornamelijk door lokale partners wordt uitgevoerd. Bij de keuze van projecten, proberen we een verdeling te maken over de drie thema's van ZWO: Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelings-samenwerking. En we letten er op dat de hulp verdeeld wordt over de verschillende continenten.

Wij volgen per jaar ongeveer 6 projecten intensiever. Wij lezen het projectplan, lezen de rapportages kritisch, bekijken de doelstellingen en de resultaten die behaald worden. Als het nodig is, dan stellen we kritische vragen aan de organisatie die het project vanuit Nederland heeft opgestart en vanuit Nederland de contacten heeft met de lokale organisatie.

Tijdens de dienst van 14 november zullen we aandacht besteden aan 1 van de projecten.

De ZWO commissie en ds. Dick Snijders

21 november zondag Voleinding

In deze viering worden de namen genoemd van hen die ons uit de kring van de gemeente het afgelopen jaar ontvallen zijn. Voor iedere naam wordt een kaars aangestoken. Teken van Gods aanwezigheid in ons leven. Tevens symbool voor het nieuwe leven dat ons in Christus wordt geschonken. Ook worden aanwezigen uitgenodigd om naar voren te komen en een kaars aan te steken voor een dierbare die hen het afgelopen jaar ontvallen is of voor iemand die ze in hun leven moesten missen.

Ds. Jeroen Jeroense, Ds. Dick Snijders

Afscheid nemen

Afscheid nemen

is met zachte vingers

wat voorbij is dichtdoen

en verpakken

in goede gedachten der herinnering

is verwijlen bij een brok leven

en stilstaan op de pieken van pijn en vreugde

*Afscheid nemen
is met dankbare handen weemoedig meedragen
al wat waard is niet te vergeten.....*

*Is moeizaam de draden losmaken
en uit het spinrag der belevenissen loskomen
en achterlaten
en niet kunnen vergeten.*

Dietrich Bonhoeffer

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN NOVEMBER

elke werkdag **Morgengebed**
9.00-9.15 uur Grote Kerk
info: Henk Minnema
*Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang
en gebed*

elke woensdagmorgen **Crea(t)uur**
3, 10, 17 en 24 november
info: Mien Floors
9.30-12.00 uur De Ruimte
*Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur
drinken we een lekker kopje koffie of thee met
elkaar.*

Elke donderdagavond **Eten en Ontmoeten**
4, 11, 18 en 25 november
info: Dick Sniijders en Marja de Leeuwkerk
17.30-19.30 uur De Ruimte
*Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te
hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid.*

elke vrijdagmorgen **De Stamtafel actueel**
5, 12, 19 en 26 november
10.00-11.00 uur De Ruimte
info: Jeroen Jeroense
*Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen
enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje
aan de tafel.*

maandag **Spelletjesmiddag**
1, 15 en 29 november
info: Els den Daas en Joke Crajé
14.30-16.00 uur De Ruimte
*Kom gezellig naar de Ruimte om aan de stamtafel
mee te doen met spelletjes. Er zijn spelletjes aanwe-
zig, maar je kunt ook zelf een leuk spel meenemen.*

maandag 1 november **Wat je leest ben jezelf?**
20.00-21.45 uur De Ruimte
info: Bert Verbeek
Dido Michielsen, Lichter dan ik
*Een indrukwekkend levensverhaal van een Javaanse
vrouw die haar leven vorm probeert te geven in de
snel veranderende kolonie Nederlands-Indië.*

dinsdag 2 november **Wat je leest ben jezelf?**
20.00-21.45 uur De Ruimte
info: Bert Verbeek
Dido Michielsen, Lichter dan ik
*Een indrukwekkend levensverhaal van een Javaanse
vrouw die haar leven vorm probeert te geven in de
snel veranderende kolonie Nederlands-Indië.*

donderdag 4 november **Leggen van de naam-
stenen in de tuin**
9.30-10.30 uur
Grote Kerk,
info: Dick Sniijders, Jeroen Jeroense
Sint Maartenshof, De Ruimte
*Na een korte bijeenkomst in de Grote Kerk brengen
we de naamstenen naar de Sint Maartenshof en
leggen ze neer bij de doopvont. Na afloop drinken
we samen koffie in De Ruimte.*

vrijdag 5 november **Ruimtewandeling**
13.00 uur-17.00 uur De Ruimte
info: Feike Vlas
*Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan.
Al wandelend leer je elkaar beter kennen.*

zaterdag 6 november **Kunst in de Grote Kerk**
13.30-16.30 uur Grote Kerk
'Landschappen', Nono Hoekstra
*Nono Hoekstra is gefascineerd door de kleuren van
het landschap op verschillende momenten van de
dag.*

maandag 8 / 22 november **Christelijke meditatie**

20.00-21.15 uur

Grote Kerk

Els Meulbroek

Meditatief leven is aandacht in stilte. Het vergt oefening om er gewoon te kunnen zijn. Om niets te doen en niets te zeggen.

maandag 8 november **Marcuskring**

20.00-21.30 uur De Ruimte

info: Dick Sniijders

Onder de schijnbare eenvoud van het Marcusevangelie gaan veel schatten schuil. We proberen die schatten met elkaar op te diepen.

Woensdag 10 november **Theologisch Café
Het offer van Izaak'**

20.00-21.30 uur De Ruimte

info: Victor Bulthuis en Jeroen Jeroense

Een vrolijke oecumenische mix aan de stamtafel. Inspirerend om met respect geloofsvragen te delen. In de pauze drinken we een kloosterbiertje.

Zaterdag 20 november **Gedachtenis
overledenen**

14.00-16.30 uur Grote Kerk

info: Jan Luiten

Je kunt een kaarsje aansteken, de stilte opzoeken, praten over wie je mist, een vriendelijke blik of een bemoedigend knikje voor de ander.

maandag 22 november **Gedicht van de
maand**

15.00-16.30 uur

De Ruimte

info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense

Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie.

dinsdag 23 november **Gemeenteavond**

20.00 uur koor Grote Kerk

zie pagina 9

woensdag 24 november **Rouwrituelen**

20.00-21.30 uur De Ruimte

info: Jeroen Jeroense, John Patrick v. d. Kaa

Een avond over de geschiedenis van rouwrituelen en de keuzes waar je heden ten dage voor komt te staan tijdens een periode van afscheid.

TOELICHTING AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN NOVEMBER 2021

Eten en ontmoeten

Eten wat de pot schaft. Altijd lekker en gezellig. Ruimte genoeg om aan te schuiven. Iedereen wil eten met vrienden. Nu kan het er zomaar van komen! Elke donderdag om 17.30 in De Ruimte. Je bord staat klaar. Laat wel voor 12.00 uur op de woensdag voor de donderdag dat je mee wilt eten bij het kerkelijk bureau even weten dat je komt. Na afloop gaat er een mandje rond voor een vrijwillige bijdrage.

Dick Sniijders

**EET
SMAKELIJK!**

Marcuskring

Op 8 november is er de kans om het Marcusevangelie te bespreken met elkaar. We zijn toe aan Marcus 12. Een hoofdstuk met intrigerende en veelzeggende gesprekken en confrontaties. Het gaat over de binnenkant en de buitenkant, de kern en de rand. Het helpt wel als je de tekst van tevoren thuis leest. We gebruiken de NBV21. De kring begint om 20.00 uur en vindt plaats in De Ruimte.

ds. Dick Sniijders

Theologisch café 10 november

'Het offer van Izaak' (Genesis 22): ingeleid door Victor Bulthuis

Verhalen vertellen is één van de belangrijkste overdrachtsmiddelen in het christelijk geloof. Op allerlei manieren wordt het geheimenis van Gods aanwezigheid op ons overgedragen, maar het grootste deel van de Bijbelse boodschap komt tot ons in verhalen. Als men in Bijbelse tijden iets

belangrijks wilde uitleggen of op het hart binden, koos men meestal voor een verhaalvorm. Denk maar aan de prachtige verhalen die Jezus vertelde. Hij deed dat zo levensecht, dat mensen met een schok tot de ontdekking kwamen dat het verhaal over hen zelf ging.

Hoe gaan wij met die verhalen om? Wat maakt dat een verhaal wáár is? Hangt de waarheid van een vertelling ervan af of de historische feiten wel kloppen? Welke werkwijzen hanteerden de bijbelschrijvers en wat betekent dat voor ons verstaan? Deze avond richten we ons op het bijzondere verhaal van het offer van Izaak. Mag God wel vragen een kind te offeren?

In het theologisch café gaat het om het gesprek over theologische onderwerpen. Een goed gesprek helpt vragen te verdiepen en ervaringen te delen. Het verrijkt. In dit café heeft niemand het gelijk aan haar of zijn kant. In de pauze wordt immer een goed kloosterbier geschonken.

De organisatie van het Theologisch Café ligt in handen van een werkgroep bestaande uit:

Martin Boschloo, Victor Bulthuis, Jeroen Jeroense en Dick Kruyt

Poëzie middag 22 november

Plaats: De Ruimte

Tijd: 15.00-16.30 uur

Iedere vierde maandagmiddag van de maand worden er rondom de stamtafel in De Ruimte gedichten gelezen. Poëzie als middel tot gesprek. Steeds weer blijken gedichten verrassende en mooie gesprekken op te leveren. Juist het samen lezen van poëzie geeft plezier en verrijkt. Het bijzondere van poëzie is dat het je blik op het leven kan veranderen. Je gaat anders naar de wereld en jezelf kijken. Poëzie oftewel dichtkunst kom je overal tegen. Niet alleen in gedichtenbundels maar wie goed kijkt, ziet overal om zich heen poëzie. 'Een verliefd stel dat hand in hand over straat loopt; een geurig brood bij de bakker; een prachtige oude eik; een zwerm vogels in de lucht'; enzovoort. De wereld is poëtisch als je er maar oog voor hebt.

Wie eens over een gedicht wil praten en of luisteren naar een poëtisch gesprek is van harte welkom.

Jeroen Jeroense, Joleen Kruijt

Christelijke meditatie 8 en 22 november 2021

Altijd al eens willen ervaren wat meditatie is?

Doe dan eens met ons mee op maandagavond.

Een keer in de veertien dagen mediteren wij met een kleine groep in de Grote Kerk.

Elke bijeenkomst besteden we in het begin kort aandacht aan de verschillende aspecten zoals ademhaling en reflecteren op een bijbeltekst: hoe doe je dat?

Daarna mediteren we met elkaar onder leiding van Els Meulbroek.

De zijdeur van de Grote Kerk is van slot vanaf 20.00 uur. Je kunt dan al in de kring gaan zitten op een stoel of meditatiebankje. De meditatie begint om 20.15 uur.

Ds. Dick Snijders en Els Meulbroek

Een dierbare overleden? Wat nu!

Een avond over de geschiedenis van rouwrituelen en de keuzes die heden ten dage gemaakt moeten worden.

Op 24 november vindt er in De Ruimte een informatieve avond plaats over de keuzes waar je voor komt te staan op het moment dat er een dierbare van je komt te overlijden. Ds. Jeroen Jeroense geeft een inkijkje in de geschiedenis van de rouwrituelen. Welke keuzes maakte men vroeger en waar waren deze op gebaseerd.

Maar ook de keuzes die vandaag de dag aan bod komen worden besproken.

Register Uitvaartverzorger John Patrick van der Kaa en Coöperatieconsulent Arthur Penders nemen je mee in de mogelijkheden die er nu zijn. Welke beslissingen moet je nemen op het moment dat je ervoor komt te staan. En welke mogelijkheden zijn er. Misschien is het goed om bepaalde keuzes al van tevoren vast te leggen. En hoe zit het eigenlijk met de bankzaken, de nalatenschap, het aanvaarden van de erfenis en een eventueel levenstestament?

Allemaal vragen die aan bod komen op deze avond. En natuurlijk zijn er voldoende momenten om vragen te stellen of op een later moment met uitvaartverzorgers of de consulent in gesprek te gaan.

Een informatieve avond die het gesprek over wat te doen na een overlijden bespreekbaar maakt.
Woensdag 24 november
Inloop vanaf 19.30 uur, start 20.00 uur
Locatie: De Ruimte
Na afloop is er gelegenheid om na te praten en wat te drinken.

Jeroen Jeroense en John Patrick van der Kaa

Gedicht van de maand

De redactie heeft de groep die maandelijks samenkomt om gedichten te bespreken gevraagd om een gedicht aan te leveren voor de Onderweg. Een gedicht kan iemand raken, troost of vreugde geven. Deze maand hebben we gevraagd of het gedicht kon aansluiten bij zondag Voleinding.

Er zal vanaf nu maandelijks een gedicht in de Onderweg worden opgenomen.

De eerste bijdrage komt van Aukje Jensma.
de redactie

Over de weide,

Een gedicht van Ida Gerhardt

De laatste zondag van het kerkelijk jaar noemen we wel: Eeuwigheidszondag, of Voleindingszondag. Deze tijd van het jaar verwijst naar dood, afscheid, sterven, de natuur om ons heen getuigt er van. Toch is het niet alleen donker en somber. Het gedicht van Gerhardt dat ik met u wil delen bijvoorbeeld, is zeker zeer indringend, maar beslist niet somber en zonder hoop.

Ik draag dit gedicht al lang met me mee. Zo nu en dan lees ik het weer eens en elke keer krijg ik wel iets nieuws aangereikt. Het blijft mij bezighouden omdat er zoveel in gezegd wordt over leven en dood en tegelijk heel weinig.

Het spreekt van hoop op een verborgen wijze en van een vast vertrouwen en liefde, zonder dat dit met zoveel woorden genoemd wordt. Laten we het gedicht eerst eens lezen. Het liefst hardop, in een rustig tempo.

Over de weide

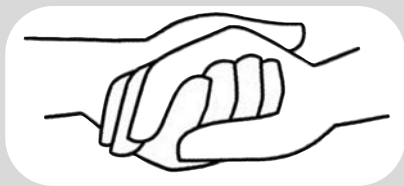
*Zèker zal hij er zijn,
die wij op aarde beschreiden,
komende over de weide,
lachend en zonder pijn
kniediep in bloemen, klein,
komende over de weide,
lopende tussen ons beiden -
En in zijn wijze geleide
zullen wij kinderen zijn.*

*Komende over de weide,
zèker zal hij er zijn.*

Er spreekt verlangen uit dit gedicht. Verlangen naar een dode geliefde, wellicht een kind nog. Die geliefde die zij op aarde beschreiden, het komt naar hen toe, lachend en zonder pijn, kniediep in bloemen, klein – Dan komen ze over de weide. Ze worden wijs geleid door wie tussen hen in loopt. Het kind is de wijze geworden. Zou Gerhardt bedoelen de weide van de Goede Herder? Die weide die staat voor een plek die over de grenzen van het aardse bestaan gaat. Of vallen hemelse en aardse weide hier samen, komen de gestorvenen en geliefden hier samen? Hoe het ook zij, ik vind in dit gedicht troost. Mijn gemoed wordt verlicht door de lichte rijmklanken – ei / ij -. Mijn vertrouwen wordt gesterkt door de overtuiging van de dichter waarbinnen zij het gedicht omvat: Zèker zal hij er zijn. Hij laat ons niet los. Hij omvat het leven.

Aukje Jensma

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Dick Snijders
dick-snijders@pg-elst.nl
Ds. Jeroen Jeroense
jeroen-jeroense@pg-elst.nl

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF- EN LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief- en Leedbrief.

De Lief- en Leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief- en Leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl

Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 9 november hoopt mev. B. Pols - Dorsthorst 93 jaar te worden.

De heer S. Derksen hoopt op 19 november 91 jaar te worden.

Op 30 november hoopt mev. J.C. Kalfsbeek – van Pommeren 93 te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

KERKENRAAD

Gemeenteavond op dinsdag 23 november over Werk aan de Grote Kerk

Als er geen nieuwe maatregelen nodig zijn, mag het weer: als gemeente samenkomen, ook buiten de kerkdiensten. Zonder tegenbericht vindt er op dinsdag 23 november een gemeenteavond plaats. Tijdens die bijeenkomst neemt onze architect ons mee door het zogenaamde Master- en Schetsplan dat het bureau in opdracht van de Kerkenraad momenteel ontwikkelt. Na zijn presentatie is er uiteraard alle gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken. De avond staat in het teken van kennis nemen, begrijpen, indrukken delen. Voor alle duidelijkheid: voor de kerkenraad is besluitvorming momenteel nog niet aan de orde; die is pas mogelijk als alle inzichten en informatie, bijvoorbeeld over haalbaarheid, financierbaarheid, beschikbaar zijn. Zover zijn we nog niet.

Los van wat iedereen er inhoudelijk van vindt, interessant, boeiend en verrassend is het verhaal in elk geval zeker. Daarom hopen we op een grote opkomst. Ter voorbereiding adviseert de kerkenraad om kennis te nemen van de eerdere publicaties over het project 'Werk aan de Grote Kerk'. Ga daarvoor naar: <https://pg-elst.nl/project-werk-aan-de-grote-kerk>.

De avond vindt plaats op het koor van de kerk en begint om 20.00 uur. De avond is ook online te volgen. Vooraf opgeven is niet nodig. Iedereen is van harte welkom.

Namens de Kerkenraad,

Peter de Leeuw

Bijna alle vacatures zijn vervuld

Hoewel niet altijd zonder slag of stoot lukt het bijna altijd om opgevallen plaatsen in en rond de Kerkenraad tijdig in te vullen. Zo is in september Arlene van Strien bevestigd als diaken en wordt op 7 november Dirk Faber bevestigd als ouderling-kerkrentmeester. Gelukkig heeft ook de redactie van Onderweg de gewenste versterking gekregen, in de persoon van Jacquélien Kampen. En zoals het nu naar uitziet zullen er ook in januari weer enkele nieuwe ambtsdragers hun opwachting maken. Goed nieuws dus, want zo vanzelfsprekend is dat niet.

Maar er staat niet voor niets 'bijna', want er is toch nog steeds één vacature die we maar niet vervuld krijgen: penningmeester van de Diaconie. Zoals u weet beheert de Diaconie niet alleen een flink vermogen, maar worden uit het rendement op dat vermogen jaarlijks grote bedragen beschikbaar gesteld voor belangrijke doelen in binnen- en buitenland. Omdat we professioneel ondersteund worden, is het echt niet nodig dat de penningmeester registeraccountant of bankier is, maar om deze taak te vervullen is enige algemene financiële kennis wel noodzakelijk. Er moeten toch gemeentelieden zijn die hierover beschikken en bereid zijn hun kennis en een beetje van tijd beschikbaar te stellen? Alstublieft, meld u zich bij Berthe de Jong, voorzitter van onze Diaconie.

Peter de Leeuwerk

KERKRENTMEESTERS

Kerkbalans 2022

Nog even en het is weer zover, de Actie Kerkbalans komt er aan.

De actie Kerkbalans wordt in 2022 gehouden in de periode van zaterdag 15 januari 2022 tot en met zaterdag 29 januari 2022. Het motto is: 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'.

OPROEP: We hebben dit jaar weer medewerkers nodig die de deuren langs gaan om onze kerkbalansfolder en het toezeggingsformulier te brengen en binnen ongeveer twee weken het antwoord weer op te halen. Wilt u ook meedoen? Het is erg leuk om op een andere manier gemeentelieden eens te ontmoeten. Graag opgeven bij ondergetekenden. Ook hier geldt 'Veel handen maken licht werk'.

Voor degenen die al hebben toegezegd mee te willen werken: de uitgifte van de kerkbalansfolders en de toezeggingsformulieren uw 'wijk' is op donderdagavond 13 januari 2022 en de inleveravond is donderdag 3 februari 2022 in De Ruimte.
*Namens het College van Kerkrentmeesters,
Arie Kattouw
Huib Weernekers*

Van YouTube naar kerkdienstgemist

Aanpassing streamingskanaal uitzendingen kerkdiensten

Gedurende de periode dat, vanwege coronapandemie, de kerkdiensten niet bijgewoond konden worden zijn de vieringen uitgezonden (gestreamd) via het YouTube kanaal van Protestantse Gemeente Elst. De kerkenraad heeft besloten dat we met het uitzenden van de diensten voorlopig nog door zullen gaan.

Nieuwe voorwaarden voor YouTube

De voorwaarden van YouTube voor het gratis uitzenden van evenementen, zoals onze kerkdiensten, zijn echter in juli 2021 gewijzigd. Daardoor lopen we nu een risico dat uitzendingen via het YouTube kanaal kunnen worden afgebroken.

Dit kan optreden wanneer er bijvoorbeeld muziek wordt uitgezonden waarover rechten verschuldigd zijn. Daarom heeft de kerkenraad besloten om over te stappen op het kanaal kerkdienstgemist.

Kerkdienstgemist straks het nieuwe kanaal

Voor een kleine vergoeding per maand kopen we als kerk de juridische rechten voor uitzending. Vanaf begin september worden de diensten al, als proef, op beide kanalen uitgezonden. Het abonnement op kerkdienstgemist blijkt goed te voldoen.

Download de app kerkdienstgemist vóór 1 februari
Als u de app kerkdienstgemist download op uw laptop, tablet of smartphone wordt u door een aantal stappen geleid, zoals de keuze voor de kerk van Elst en kunt u de kerkdienst volgen. De proefperiode met beide kanalen loopt tot 1 februari 2022. Daarna worden alleen nog uitzendingen via kerkdienstgemist verzorgd.

Rob Coenen en Jes Spoelstra

Haal het ongeluk uit zijn hoekje!

Een ongeluk zit in een klein hoekje, ook op het kerkelijk erf. Je kunt pech hebben. Dat je achteruit parkeert, gelijk met een ander, en dat de auto's elkaar raken. Het overkwam mij vorig jaar! Of dat je uitglijdt op de stoep naar De Ruimte en dat je een heup breekt. Of dat je omvalt met je fiets, als je wilt afstappen. Risico's loop je overal en we kunnen niet alles voorkomen.

Er kan ook een risico spelen, dat samenhangt met ons kerkgebouw of met de voorzieningen in De Ruimte. Een afstapje kan bijvoorbeeld slecht zijn gemarkeerd. Of een lamp kan stuk zijn gegaan, zodat je niet goed ziet, waar je loopt. Vaak krijgen we dat pas in de gaten, als iemand is gestruikeld of ergens tegenaan is gelopen. Juist daarom is het belangrijk, dat u melding maakt van een onveilige situatie – en dan vooral, als u bent gevallen of als een ongeluk plaats vond op het kerkelijk erf!

(Meldt u bij Henk Minnema, die verantwoordelijk is voor de veiligheid rond onze kerk:
hmin.kerk@kpnmail.nl)

Henk Minnema

CPO (COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN)

De bloemen namens de gemeente

Ruim anderhalf jaar lang werd de bloemengroet als teken van verbondenheid wekelijks door leden van de bloemengroep naar degenen gebracht die een steuntje in de rug konden gebruiken. Ruim 18 maanden hoorde u tijdens de viering of via het YouTube-kanaal de namen. Het CPO is erg blij dat dit allemaal kon doorgaan, met grote dank aan de bloemengroep.

Nu we weer 'gewoon' naar de kerk kunnen, wordt de oude manier weer opgepakt. Hoe was dat ook al weer? Voor de dienst schrijven gemeenteleden hun namen op de kaarten die bij de bloemen horen. De ouderling in de torenhal nodigt hen daartoe uit. Na de dienst brengen gemeenteleden de bloemen en de kaart als groet namens ons allen weg. Dit geeft een nieuwe gelegenheid elkaar weer te ontmoeten -ook mensen die u niet zo goed kent- en daaraan heeft het de laatste tijd best wel eens ontbroken. Deze verandering gaat in op zondag 7 november.

Namens het CPO,

Jan Luiten

Open Kerk op zaterdag 20 november

Zondag 21 november is het Zondag Voleinding, de laatste dag van het kerkelijk jaar. Van oudsher is dit de zondag waarop in de viering de namen van overledenen worden genoemd. We staan zo als gemeente stil bij het verdriet, bij de pijn van het verlies van hen die niet meer in ons midden zijn. En zeker niet alleen van hen die recent zijn overleden.

Op zaterdag 20 november is de kerk open van 14.00 tot 16.30 uur. Iedereen is dan van harte welkom in de kerk. Er is orgelmuziek, er zijn gedichten, er is koffie en thee en een aantal ouderlingen is aanwezig in een warme kerk. Er kan een kaarsje worden aangestoken, stilte kan worden gezocht of er kan worden gepraat over wie er zo gemist wordt.

Het gaat erom dat er een gelegenheid is om elkaar te ontmoeten en te spreken. Hieraan is in deze periode van het jaar zeker behoefte. Met nadruk worden ook mensen buiten onze gemeente hiervoor uitgenodigd door aandacht voor de Open Kerk op zaterdag 20 november te vragen in de regionale pers.

Namens het CPO,

Jan Luiten

de actie corona-veilig wordt georganiseerd en dat de artikelen die u koopt bij de Voedselbank worden afgeleverd.

Meedoen als vrijwilliger? Dat kan, graag zelfs.

Wilt u naast het geven van enkele artikelen als vrijwilliger meedoen aan deze actie dan juichen wij dat van harte toe. Wij staan zaterdag 11 december in twee tijdsbestekken van vier uur (9.00-13.00 uur en 13.00-17.00 uur) in zoveel mogelijk supermarkten in de gemeente Overbetuwe. Per tijdsbestek zijn wij met zes mensen aanwezig (twee om klanten te informeren bij binnenkomst, twee bij de kraam in de winkel met voedselbank-artikelen en twee mensen voor de inname van de artikelen). Per supermarkt hebben we dus 12 mensen (jong en oud) nodig. Uw/jouw hulp (voor een shift van 4 uur) is van harte welkom. Als je het leuk vindt om te helpen geef je dan uiterlijk 30 november op bij gemeentediaken Wichert van Olst (e-mail: wvanolst@kpnmail.nl of telefoon 06 – 8311 6898) met vermelding van je naam en eventuele voorkeur van tijd en supermarkt.

Samen staan we sterk voor de mensen die gebruik moeten maken van de Voedselbank Overbetuwe. Wij hopen van harte dat deze oecumenische actie weer een groot succes wordt.

Alvast veel dank voor uw hulp en bijdrage, namens de diaconie, de gemeentediakenen

Gerry Vrijenhoef, Froukje van der Honing en Wichert van Olst

Alle kinderen moeten Sinterklaas kunnen vieren

Alle kinderen moeten Sinterklaas kunnen vieren. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend, bijvoorbeeld omdat er minder geld te besteden is. Driestroom, 2Switch en verschillende franchise filialen van Albert Heijn in de gemeente Overbetuwe hebben de handen ineengeslagen.

Zij zorgen ervoor dat Sinterklaas dit jaar voor alle kinderen in Overbetuwe een cadeautje heeft.

Wilt u bijdragen aan deze actie en speelgoed doneren?

Vanaf maandag 4 oktober tot en met maandag 18 november kan er compleet speelgoed ingeleverd worden voor kinderen tussen de 0 en 12 jaar bij de volgende inzamelpunten in de gemeente:

Albert Heijn Driessen Elst, Albert Heijn Ger
Koopman Driel, Albert Heijn Ten
Have Zetten, Albert Heijn
Driessen Schuytgraaf,
Huis van de Wijk Triade
en
2Switch Elst.

SWITCH

Wij bevelen deze actie van harte bij u aan.

Diaconie

De kloof overbruggen (Bridging the Gaps)

Via de ZWO-Commissie ontvangt de Protestantse kerk in Elst (Gld) 1 x per jaar of 1 x per 2 jaar buitenlandse gasten, die deelnemen aan het Bridging Gaps-project van de Vrije Universiteit Amsterdam (zie <https://vuweb.vu.nl/en/about-vu/more-about/bridging-gaps>).

In oktober 2016 was dat onder andere Nadeem uit Pakistan.

Nadeem werkt als trainer bij het Open Theologisch Seminarie (OTS) in Pakistan. Hij traint vrijwilligers van kerkelijke gemeenten, die de trainingen vervolgens in hun eigen gemeente kunnen geven. Ook gaat hij regelmatig voor tijdens kerkdiensten. Het OTS is een partnerorganisatie van Kerk in Actie, waar via onze diaconie ook steun aan verleend wordt. Sinds het bezoek van Nadeem heeft één van de leden van de ZWO- Commissie voortdurend contact met hem gehouden en de ZWO daarover geïnformeerd.

Zodoende werden we van allerlei wederwaardigheden op de hoogte gebracht. Vreugdevolle, zoals de geboorte van een zoon in 2020 en zorgelijke, zoals de medische toestand van zijn vrouw Rozi en de kimmervolle woonsituatie van het gezin. Die zorgen houden direct verband met de moeilijke omstandigheden voor Christenen in Pakistan.

Die zijn ronduit slecht. Bij bomaanslagen door moslims op kerken zijn familieleden omgekomen. Medische zorg voor Christenen is er nauwelijks en alle kosten komen voor rekening van de familie zelf.

In de loop van 2020 verergerde alles nog, doordat een broer een relatie aanging met een moslim-vrouw. De bejegening vanuit de gemeenschap was enorm bedreigend. De gehele familie raakte op drift.

De wanhoop werd ook naar de leden van de ZWO toe geuit. De ZWO-Commissie voelde zich onmachtig hierin. Heel goed was, dat de landencoördinator van Kerk in Actie een bemiddelende rol kon spelen. Verder bleek, dat vanuit OTS daadwerkelijke hulp gegeven werd.

Duidelijk is wel, dat 'een brug slaan' nagenoeg onmogelijk is. De kloof is domweg te breed. Er kon maar zeer beperkt een helpende hand geboden worden.

Het van zo nabij volgen van alle ontwikkelingen is wel zeer leerzaam geweest voor de ZWO-werkgroep. De voorbeden die – meerdere malen - in onze kerk zijn gedaan, bleken van belangrijke troostende waarde te zijn voor het gezin in Pakistan. Menig keer getuigde Nadeem daarvan: 'During the previous years, prayers and support of you, ZWO and your church has been a great source of encouragement.'

ZWO -Commissie

Nationale recycleweek

Van 14 t/m 20 oktober werd de nationale recycleweek gehouden, waarin speciaal aandacht werd gevraagd voor het inleveren van afgedankte elektronische en elektrische apparatuur (AEEA). Deze belandt nog vaak in het gewone huisvuil, wat wordt verbrand, waarbij schadelijke stoffen worden uitgestoten. Weggooien is dus dubbel jammer, want met inzameling worden de schadelijke stoffen van verbranding voorkomen en in AEEA zitten nog goede onderdelen en materialen, die kunnen worden hergebruikt.

We zien steeds meer aandacht voor hergebruik, kijk maar naar de groei van kringloopwinkels. Het uiteindelijke ideaal is een circulaire economie, waar alle materialen (vrijwel) oneindig vaak kunnen worden hergebruikt. Dan hoeven geen nieuwe grondstoffen te worden gebruikt en dat is goed voor de aarde.

Het is fijn dat er nu opnieuw aandacht komt voor hergebruik, want dat levert een belangrijke bijdrage aan het terugdringen van de uitputting van de aarde. En ouderen onder ons weten nog prima hoe zuinig er vroeger werd omgesprongen met materialen (sokken werden gestopt, balken werden gerepareerd met kleine stukken hout, enzovoort); toen vaak een teken van armoede, nu een moderne levenswijze.

Zoals gezegd is het prima om materialen te hergebruiken, maar het is natuurlijk nog veel beter om te zorgen dat die materialen al bij voorbaat niet gebruikt worden. Dat is eigenlijk nog veel eenvoudiger dan recyclen en het komt erop neer dat we minder kopen.

Volgens een eenvoudige 'formule'

Refuse: koop het gewoon niet

Reduce: koop minder (dus zwicht niet voor 1 + 1 gratis, 2e halve prijs, enzovoort)

Reuse: gebruik iets nog een keer: koop bijvoorbeeld bij de kringloop en lever daar ook uw eigen ongebruikte spullen in!

Repair: kijk of een defect apparaat gerepareerd kan worden in plaats van direct een nieuwe te kopen

Recycle: wat niet gerepareerd kan worden kan vaak worden gerecycled.

Bert Wolters, (Thema)diaken duurzaamheid Protestantse Gemeente Elst

DUURzSAAMheidstip:

Koop minder;
dat is goed voor uw portemonnee
en voor het milieu.

Reacties en eigen tips graag naar
woltersbw@gmail.com

Inzamelactie gebruikt gereedschap groot succes

Op 25 september hielden we met Betuwe Wereldwijd een inzamelactie van gebruikt gereedschap. Het resultaat was prima, er konden bijvoorbeeld vijf naaimachines worden meegenomen en soms werden complete gereedschapskisten ingeleverd. Betuwe Wereldwijd was erg tevreden met het resultaat, waarmee ze projecten in ontwikkelingslanden helpen realiseren. We willen alle donateurs heel hartelijk danken voor hun vrijgevigheid.

Bert Wolters, (thema)diaken duurzaamheid

DIACONIECOLLECTE NOVEMBER 2021

Kerstbrunch voor ouderen en alleenstaanden

Ieder jaar organiseert de Rotary rond de kerstdagen een kerstbrunch voor ouderen en alleenstaande mensen in Elst. Dit jaar is dat op zondag 19 december.

Diverse mensen brengen de feestdagen in eenzaamheid door. Daarom is het fijn dit voor hen te kunnen doen. De deelnemers worden opgehaald en weer thuisgebracht, er is muziek, een kerstverhaal, lekker eten en bovenal ontmoeting en gezelligheid. Veel Rotaryleden zetten zich daar al jaren voor in. Wij bevelen deze collecte van harte bij u aan.

Mocht de kerstbrunch als gevolg van Corona niet door kunnen gaan, dan zorgt de Rotary voor een goed alternatief om aandacht te besteden aan de ouderen en alleenstaande mensen in Elst.

BESTEMMING UITGANGSCOLLECTEN NOVEMBER

7 november: Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe

Stichting De Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe is een 100% non-profitorganisatie, met als doelstelling om directe voedselhulp te bieden aan de armste mensen, en tegelijk verspilling van goed voedsel tegen te gaan. Om in aanmerking te komen voor een voedselpakket mag men als alleenstaande niet meer dan € 230,- per maand overhouden na aftrek van vaste lasten zoals huur, gas, water, licht en verzekering. Voor elke persoon meer mag het inkomen € 95,- per maand hoger zijn. Voedselbank Nijmegen-Overbetuwe kent 9 uitgifte-locaties en verzorgt 700 pakketten per week met 200 vrijwilligers. Meer informatie op: <https://www.voedselbanknijmegen.nl/>

14 november: Christenen staan sterker in hun geloof (KIA)

In Pakistan zijn christenen een kleine minderheid, die vaak gediscrimineerd wordt. Het Open Theologisch Seminarie (OTS), een partnerorganisatie van Kerk in Actie, traint vrijwilligers van kerkelijke gemeenten, die de trainingen vervolgens in hun eigen gemeente kunnen geven. Jaarlijks volgen meer dan 6000 studenten een cursus van OTS. Het materiaal wordt gebruikt door veel kerkgenootschappen van verschillende overtuigingen in Pakistan. Veel schriftelijke cursussen zijn online beschikbaar, zodat ook moslims en hindoes hier kennis van kunnen nemen.

Meer informatie op: <https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/projecten/theologisch-onderwijs-van-zondagsschool-tot-doctoraalstudie/>

21 november: Zondag voleinding: koren Protestantse Gemeente Elst

Muziek maakt een wezenlijk onderdeel uit van de eredienst. De Protestantse Gemeente Elst heeft sinds een aantal jaren twee nieuwe koren, te weten: kinderkoor What's up voor kinderen tussen 7 en 13 jaar. Dit koor treedt 5 keer per jaar op tijdens een eredienst. Daarnaast G-noot, met inmiddels zo'n 50 deelnemers, waarvan gemiddeld 20 tot 25 deelnemen aan een dienst. Voor elk optreden wordt 3 keer gerepeteerd. Beide koren staan onder leiding van IJsbrand ter Haar.

Meer informatie op www.pg-elst.nl/index.php/kerk/vieringen/koren

**DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...**

ROMEINEN IN DE DORPSSTRAAT

Oude tijden herleven!

28 november: Noodhulp via Act Alliance

Act Alliance (Action by Churches Together (Actie door Kerken Samen)) is het grootste samenwerkingsverband van protestantse en orthodoxe kerken en kerk gerelateerde organisaties ter wereld.

135 leden (waaronder Kerk in Actie) zetten zich in 120 landen in voor humanitaire – en ontwikkelingshulp en belangenbehartiging. De organisatie heeft nauwe contacten met lokale organisaties en kan daardoor snel de noodzakelijke hulp regelen.

We collecteren twee keer per jaar voor noodhulp. Soms gaat het om een actuele ramp, en soms gaat het geld naar Act Alliance. Vandaag collecteren we voor Act Alliance. Noodhulp blijft nu niet beperkt tot een klein gebied, maar is op grote schaal nodig.

Meer informatie op: <https://actalliance.org/>

kerk in actie

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort.

Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt, tel. 376384 (na 19.00 uur).

COLUMN

Onmogelijke omkering?

Michel, zo heette hij, de gids die ons rondleidde langs de Amsterdamse Zeedijk en over de wallen. Bovenop zijn kaalgeschoren hoofd stond, naast adhesiebetuigingen aan zijn favoriete voetbalclub Ajax, verfraaid met een bijzondere reeks piercings: 'Only God may judge me' (alleen God mag over mij oordelen). Michel – ik schatte hem begin 50 - was naar eigen zeggen inmiddels 25 jaar clean. Maar in de zwartste periode uit de geschiedenis van de Zeedijk beleefde ook hij de zwartste periode uit zijn leven, zo vertelde hij schaamtevol maar zonder schroom. Door gebrek aan aandacht van zijn ouders en zijn grote gevoeligheid voor spanning en verkeerde vrienden, kwam hij al vroeg in het criminele circuit terecht en ging hij experimenteren met drugs. De spiraal waarin hij terecht kwam, laat zich raden: om in zijn toenemende behoefte aan drugs te voorzien was hij uiteindelijk tot alles in staat en bereid: dealen, beroven, afpersen, letsel toebrengen en misschien nog wel erger, en dat zonder aanziens des persoons. Zijn pijn bij het terugdenken aan wat hij volstrekt onschuldige mensen had aangedaan, was voelbaar in elke zin die hij uitsprak. Van de ruim 10 jaar van ernstige verslaving had hij 6 jaar achter slot en grendel door moeten brengen. Maar nog steeds leek elke rondleiding, en vooral het vertellen van zijn persoonlijke verhaal, een soort permanente boetedoening voor al het leed dat hij had aangericht.

Hij was gedurende de rondleiding bereid alle vragen te beantwoorden, op één brandende vraag na: hoe is het je gelukt om eruit te stappen? Duidelijk was al snel dat hij deze cliffhanger voor het laatst wilde bewaren. Na de wandeling langs plaatsen waar winkeliers werden beroofd, mensen werden overvallen, prostituees werden bezocht (na een succesvolle beroving) en afrekeningen plaatsvonden, gaf hij uiteindelijk zijn antwoord. Hij vertelde dat hij op een zeker moment zo ziek was – hij at en dronk niet meer, kon nauwelijks nog lopen en woog niet meer dan 40 kilo – dat hij het bos invluchtte, bereid om die nacht te sterven. Vlak voor hij in slaap viel, maakte hij nog één afspraak met zichzelf: als ik morgenochtend

onverwacht toch wakker word, ga ik mijn leven onmiddellijk radicaal omgooien en ga ik direct hulp inroepen. Natuurlijk kan ik mij voorstellen dat zo'n verhaal na 25 jaar wat is geromantiseerd, maar hij werd weer wakker en hij ging hulp zoeken. En met succes, want als je even door zijn bijzondere voorkomen heen keek, stond voor ons een sympathieke, helder uit zijn ogen kijkende, goed formulerende en empathisch overkomende persoonlijkheid.

Die zaterdagmiddag op de Zeedijk maakte onderdeel uit van een driedaags programma met onze kinderen, ter gelegenheid van onze veertigjarige echtvereniging (Een bordje met deze woorden hing vroeger bij mijn opa en oma aan de muur, uiteraard voorzien van een stichtelijke Bijbeltekst). Het leek ons wel gepast om tussen museum-, concert- en restaurantbezoek ons ook te verdiepen in een geheel ander facet van onze samenleving. Toen wij 's avonds weer terug waren in onze eigen bubbel en ons tegoed deden aan een feestelijk diner bleek: het verhaal van Michel had diepe indruk op ons gemaakt, want we raakten er niet over uitgepraat. Drie dingen zijn mij van onze gedachtewisseling bijgebleven. Onze dochter Annette, die als leerkracht ervaring heeft in uiteenlopende buurten en met verschillende onderwijstypen, zag bevestigd hoe bepalend de plaats van je wieg voor het verloop van je leven. Irene, in het dagelijks leven gevangenisdirecteur en dus bekend met mensen als Michel, voegde daaraan toe hoe belangrijk het is dat een jong kind gezien en gekend wordt en op de eerste schreden van het leven aan de hand wordt genomen als dat nodig is. Want waarom had de broer van Michel wel de 'normale' afslag genomen, hij kwam toch uit hetzelfde nest?

Marijke, onze jongste, had nog iets anders horen doorklinken in het verhaal: de invloed van mensen die je pad toevallig kruisen. Misschien uit respect en dankbaarheid voor de mensen die hem uit de goot hadden gehaald, liet onze gids daarover weinig los. Maar tussen de regels door liet hij doorschemeren dat zij er op de momenten dat hij ze het hardst nodig had, beslist waren: mensen die, vaak tegen beter weten in, het goede deden. Misschien dat de tekst op zijn hoofd hiernaar verwijst: die mensen zijn de handen van God.

Peter de Leeuw

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

Kinderkerk

Advent project 2021, Het Plakboek van Lucas

Lang geleden heeft de evangelist Lucas het verhaal van Jezus opgeschreven. Hij wilde nauwkeurig nagaan wat er gebeurd was en het allemaal netjes opschrijven. Misschien heeft Lucas eerst verhalen, liederen en beelden verzameld. Op zijn bureau, in de laden van een kast... of in een plakboek!

In dit 'Plakboek van Lucas' ontdekken kinderen wat Lucas allemaal verzameld heeft. Het is tegelijk een plakboek van de kinderen zelf, waarin zij kunnen bewaren wat ze meemaken in deze adventstijd en wat hen raakt in de verhalen uit de Bijbel. Het is bijzonder om een plakboek te hebben en er zelf in te bladeren. Maar het is nog mooier als je je plakboek aan anderen laat zien en er samen over praat. Terwijl je er samen in bladert, vertel je er van alles bij. Je vertelt hoe je je voelde toen iets gebeurde, wie er nog meer bij waren en waarom het zo bijzonder was. Zo is het ook met de verhalen uit de Bijbel. Ze komen tot leven als je ze met elkaar deelt en er samen over praat. Hopelijk kan dit plakboek daarbij helpen!

Graag nodigen we jullie allen uit voor het Advent project op de volgende data:

- Eerste Advent, 28 november 2021: Zacharias krijgt bezoek van een engel. De engel vertelt dat Johannes de Doper geboren zal worden. Lucas 1:5-25

- Tweede Advent, 5 december 2021: Maria krijgt bezoek van de engel Gabriël. Hij vertelt dat Jezus geboren zal worden. Lucas 1:26-38
- Derde Advent, 12 december 2021: Maria gaat naar haar tante Elisabeth. Daar zingt ze een bijzonder lied. Lucas 1:39-56
- Vierde Advent, 19 december 2021: Johannes de Doper wordt geboren. Zijn vader Zacharias zingt een lied van blijdschap. Lucas 1:57-80
- Kerst, 25 december 2021: Jezus wordt geboren in Bethlehem. Herders in het veld horen dat de Messias gekomen is. Ze gaan op weg om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is. Lucas 2:1-20

Tot plaks!

Mathilde Vos-Elsinga

Actie Schoenendoos 2021

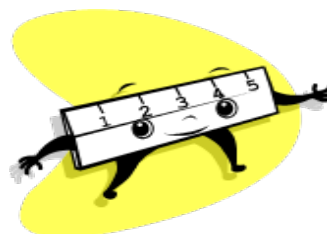
Dit jaar gaan we weer met de actie schoenendoos aan de slag.

Voor velen is de actie al bekend, je vult een mooi versierde schoenendoos met allerhande spulletjes en deze doos gaat op reis en komt terecht bij een kind dat het veel minder goed heeft en heel erg blij is met zo'n prachtcadeau.

We vragen bij deze actie de hele gemeente weer om mee te doen.

Er zijn twee mogelijkheden om mee te doen:

Je kan thuis een stevige schoenendoos versieren/beplakken en vullen met mooie spulletjes en inleveren in De Ruimte. Of je helpt mee spulletjes te verzamelen. De organisatie heeft een groot tekort aan bijvulmaterialen vanwege rommelmarkten en evenementen die afgelopen jaar niet door gingen.

Vanaf begin november tot eind december zal hiervoor in De Ruimte (op de piano) een grote feestelijke doos staan waarin de spulletjes verzameld kunnen worden. Hier mogen ook de dozen neergezet worden. Met elkaar hopen we dan weer een mooie bijdrage te kunnen leveren aan de actie schoenendoos.

Wat kan er allemaal in de schoenendoos:
Heel graag: Schriften, pennen, (kleur)potloden, gum, puntenslijper, knuffel (geen varkentje of slang) , tandenborstel, tandpasta, zeep.
Ook nog: schrijfblok, etui, linaal, autootjes, kleine bal, jojo, pet, puzzeltje, ballonnen, knikkers, springtouw, kam, spiegeltje, borstel, washandje en toilettasje.

Geen etenswaren, snoep of oorlogsspeelgoed.
*Met vriendelijke groet,
Annemieke van der Kaa*

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zinging bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!
Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Verslag van The Meeting

Wat zijn we het jaar fijn begonnen! In de vorige editie van de Onderweg is er al een uitvoerig verslag gedaan van het zeilkamp. We genieten

De Activiteiten Commissie had een erg leuk programma voorbereid. We begonnen de avond met allemaal spelletjes. De tieners werden fysiek en mentaal op de proef gesteld. Het was vooral erg veel lol. Daarna was er een Kahoot quiz. Er waren allemaal vragen bedacht over het zeilkamp. Vanaf de bank op hun mobiel konden ze meespelen op een groot scherm. Daarna werd de disco gestart.

De techniek commissie moest aardig improviseren want het geluid en licht werkte niet goed (en daar konden zij niet veel aan doen). Fijn om te zien hoe ze het met elkaar oplossen, erg leuk. Achter de bar was de barcommissie hard aan het werk. Ze hoefden niet stil te zitten. De disco was een groot succes.

De maatregelen lieten toe dat we nu weer met z'n alleen op de dansvloer konden staan. Er kwamen weer veel Meeting knallers langs. Iedereen deed mee, van links naar rechts en de Macarena. Leuke feestnummers die iedereen kan meedoen.

Aan het einde van de avond werd 'Brabantse nachten' gestart. Het teken om met z'n allen in de kring de avond af te sluiten. De AC werd nog toegezongen en samen ruimde iedereen alles op. Het was weer een geslaagde avond.

The Meetkringen

Ook The Meetkringen zijn weer gestart. Het aantal jongeren is de laatste tijd toegenomen. De opkomst op woensdagavond is erg goed. De oudere jongeren blijven komen en dat betekent dat het leeftijdsverschil wel erg groot wordt. We verdelen de groep weer in tweeën. In overleg met de tieners is besloten dat The Meetkring 1 is voor de eerste t/m derde klas. The Meetkring 2 is er voor de jongeren vanaf de vierde klas. De onderwerpen kunnen zo beter op leeftijd worden afgestemd. Tussen de Meetkringen zien de jongeren elkaar even. Er is een kwartier overlap. Als er inloop is zijn de groepen samen en starten we tegelijk om 19.00 uur. Dit wordt medegedeeld in de appgroepen.

Even op een rijtje:

The Meetkring 1 is voor de eerste t/m derde klas start op woensdagavond om 18.30 uur.

The Meetkring 2 is voor jongeren vanaf de vierde klas en start op woensdagavond om 19.45 uur.

Tijdens de inloop avonden start iedereen op woensdagavond om 19.00 uur

Zaterdagavond 20 november is er een gezellige avond voor alle tieners. Hiervoor krijgen de tieners een uitnodiging op de app. Wat we gaan doen houdt de commissie nog even geheim. Deze commissie is een nieuwe groep talentvolle tieners en sluit aan bij de MC klein (Meeting jongeren bestuur). Wist u dat er nu vijf commissies zijn met minimaal vier tieners die (bijna) alles organiseren in The Meeting. Voor een Door jongeren op z'n best. Ik ben trots op ze!

Met vriendelijke groet,

Frans Brandenburg

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING:

Frans Brandenburg Jeugd- en Jongerenwerker
jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Eva Buurman voorzitter Meetingcommissie
Internet: www.jeugdwerkpgelst.nl

SIRKELSLAG kids

Thema:
'Terug in de toekomst'

Het **CREATIEFSTE**, **SPANNENDSTE** en meest **INTERACTIEVE** spel!

Wij gaan met 'onze kerk uit Elst' de strijd aan met honderden andere kinderen in Nederland!

Doe jij mee? Als we de opdrachten het best uitvoeren krijgen we de **KIDS BEKER!!**

Hoe oud?	8 - 12 jaar	Waar?	De Ruimte
Wanneer?	Vrijdag	Opgeven?	JJW Frans Brandenburg
	19 november	Hoe?	WhatsApp 06-12672143
Hoe laat?	19:15 uur		jjw@jeugdwerkpgelst.nl
Tot hoe laat?	21.00 uur	Voor?	14 november

 Protestantse Gemeente Elst

www.jop.nl/sirkelslagkids

DIVERSEN

Resultaat enquête website

In september bestond de mogelijkheid om op de website van Protestantse Gemeente Elst uw mening te geven over opzet en gebruik van de website. Tot genoegen van de websitecommissie bleek het overgrote deel van de respondenten de website een zeer ruime voldoende te geven.

Op een aantal formulieren zijn opmerkingen gemaakt. De websitecommissie neemt die ter harte en gaat de komende maanden aan de slag om voorgestelde wijzigingen door te voeren. Met name bij de veel gebruikte agenda zullen, wat betreft de opbouw en het kleurgebruik, enkele aanpassingen worden doorgevoerd.

Hoewel het aantal deelnemers de websitecommissie tegenviel is zij blij met de opmerkingen die gemaakt zijn.

De websitecommissie

Marcus Bergink verzorgt het orgelconcert van zondag 7 november

Een van de vaste gasten van de Orgelstichting is Marcus Bergink, organist van de Sint Martinus in Arnhem. Toch is het voor hem de eerste keer dat hij in Elst op twee orgels kan spelen, waarop hij zich naar eigen zeggen erg verheugt. Zijn programma is er dan ook naar: van over de Noordzee komen Ralph Vaughan Williams, Herbert Howells en Gilles Farnaby voorbij. Onze oosterburen zijn vertegenwoordigd met Georg Philip Telemann, Mendelssohn en natuurlijk Johann Sebastian Bach (een koraalbewerking van Allein Gott in der Höh sei Ehr).

Maar het concert begint met het concerto in B flat major, Op. 4 nr. 6 van Georg Friedrich Händel, een Duitser die een groot deel van zijn muzikaal actieve leven in Engeland heeft doorgebracht, waarmee is de programmatische verbinding tussen onze ooster- en westerburen een feit is.

Het concert begint zoals altijd om 12.00 uur, duurt een uurtje en is gratis toegankelijk. Na afloop wordt een collecte gehouden.

Peter de Leeuwerk

Save the Date: Zondag 12 december Schrijfmarathon Amnesty International

12 december staat de schrijfmarathon weer op de planning! We doen voor de zevende keer mee met de internationale schrijfmarathon van Amnesty International. De brieven die we vorig jaar hebben geschreven hebben voor velen geholpen. Dit jaar schrijven we weer brieven voor 11 mensen die onrecht is aangedaan.

We willen graag alle gemeenteleden oproepen om mee te schrijven! Vorig jaar was natuurlijk anders dan andere jaren. Door de corona pandemie kon het niet plaatsvinden op locatie, maar schreven we vanuit huis. Dit jaar gaan we ervan uit dat dit wel weer mogelijk is. We zijn ontzettend blij jullie weer te kunnen uitnodigen op zondag 12 december (na de kerkdienst) in De Ruimte om samen brieven te schrijven onder het genot van een lunch. Laten we er een zeer nuttig, maar ook gezellige samenkomst van te maken.

Mocht u liever dit jaar ook nog vanuit huis schrijven kan dit natuurlijk! We zorgen er weer voor dat de voorbeeldbrieven op allerlei manieren beschikbaar zijn.

In de volgende Onderweg en via de andere communicatiekanalen zullen we snel met meer informatie komen.

Maar, zet het voor nu alvast in uw agenda, 12 december: 'Brieven schrijven tegen onrecht!' Mochten er vragen zijn, stuur gerust een mailtje naar schrijfmarathonelest@pg-elst.nl.

We hopen jullie zondag 12 december te zien!

Dennis Janssen, Anja Bos & Romanie van der Kaa

Openingstijden Tempel|Kerkmuseum Elst

Het Tempel|Kerk Museum is elke eerste zaterdag van de maand geopend van 13.30 – 16.30 uur.

Om 14.30 uur is er een rondleiding (kosten € 3,- per persoon).

Andere afspraken via de koster.

Veel aandacht voor Romeinse Limes

De erkenning van de Neder-Germaanse Limes, inclusief de Romeinse tempels van Elst als UNESCO Werelderfgoed zorgt voor de nodige belangstelling voor het verleden van Elst en in het bijzonder voor het unieke erfgoed in en onder de kerk. We deden al eerder verslag van de Gelredag op 31 juli.

Op zaterdag 23 oktober besteedde de Gemeente Overbetuwe veel aandacht aan het bijzondere Elster erfgoed. Op het Plein was er van alles te

beleven. Springlevend Verleden zorgde voor echte Romeinen in het dorp, ambachten en muziek. In de kerk en het museum ging het om het unieke van 2000 jaar geschiedenis religie op één plek.

Er waren onder meer kinderactiviteiten, voor bezoekers kwamen de verhalen bij de Romeinse resten tot leven in een rondleiding. Ruim 400 mensen bezochten de kerk.

Ate Lindeboom opende samen met Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder het nieuwe informatie-paneel dat bij de kerk staat. Het maakt deel uit van het zogenoemde buitenmuseum. Daarmee wil de Gemeente Overbetuwe aandacht vestigen op de eigen geschiedenis van Elst.

Peter de Leeuw kreeg uit handen van de wethouder een kopie van de oorkonde die alle Limesgemeentes en Limesprovincies van Minister van Engelshoven hebben gekregen. Deze krijgt een plaatsje in de torenhal.

De museumcommissie

De digitale adventsretraite 2021 van de jezuïeten

'Hoop bedriegt niet' is de titel van de adventsretraite 2021. De retraite gaat op zondag 28 november van start en loopt tot zaterdag 25 december. Het is de vijftiende digitale retraite van de jezuïeten. De retraite is geschreven door jezuïet Jan Stuyt.

Deelnemers aan de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met Bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om het mysterie van Kerst intenser te beleven. U kunt zich voor deze gratis digitale retraite inschrijven via www.ignatiaansbidden.org.

Hoe?

Deelnemers schrijven zich in door hun e-mailadres op te geven via www.ignatiaansbidden.org. Ze ontvangen gedurende de periode van advent dagelijks een gebedsmail.

Geleide meditatie via ZOOM

Deelnemers van de retraite worden tijdens de advent iedere zaterdag uitgenodigd om deel te nemen aan de geleide zoom-meditaties van een half uur. Die worden verzorgd door de auteur van de digitale retraite, jezuïet Jan Stuyt. Afgelopen jaar is gebleken dat deze meditaties het gevoel verbonden te zijn met de 20.000 andere digitale retrainanten versterkt.

Een initiatief van de jezuïeten

Online adventsretraite 2021

Troostrijke klanken op Zondag Voleinding

Zondag 21 november 2021,
15.00 uur Grote Kerk

In het kader van Allerzielen en Zondag Voleinding 2021 zingt het koor CantAnimus o.l.v. dirigent/componist Caspar van der Vinne zijn Requiem voor mien Moe, Ave Maria en Onze Vader, omlijst met liederen van o.m. Bach, Schönberg en Schubert.

Zondag 31 oktober, 15.00h. R.K. Kerk St. Bernulphus, Utrechtseweg 129, Oosterbeek.
Zondag 21 november, 15.00h. Grote of St. Maartenskerk, Grote Molenstraat 2, Elst (Gld.)

De toegang is vrij; u hoeft zich niet aan te melden. Een vrijwillige bijdrage na afloop wordt op prijs gesteld.

Omdat het concert een cultureel evenement is vragen wij u volgens de richtlijnen van de rijksoverheid om een coronatoegangsbewijs. Dat kan via een QR code op uw telefoon of op papier.

Meer informatie kunt u vinden op www.cantanimus.nl

In het kader van Zondag Voleinding 2021 bezingt het koor CantAnimus uit de regio Arnhem-Nijmegen, onder leiding van dirigent en componist Caspar van der Vinne, de herinneringen aan overleden dierbaren en geliefden. Troostende klanken voor nabestaanden.

De naam 'CantAnimus' betekent 'het bezingen van de ziel', en precies dat doet CantAnimus al meer dan 10 jaar met het programma 'Stem en Stilte', ieder jaar op of rond Allerzielen. Centraal in deze Ziele-Zang staat het door Caspar van der Vinne gecomponeerde 'Requiem voor mien Moe'. Het requiem wordt voorafgegaan door liederen die de essentie van het leven raken, van onder andere Bach, Schönberg en Schubert. Een stil uur koorzang.

Het concert, dat dit jaar ook in Oosterbeek is uitgevoerd rond Allerzielen, wordt nu voor het eerst op Zondag Voleinding gehouden, op 21 november 2021 om 15.00 uur in de Grote Kerk in Elst.

Wij hopen u dan te ontmoeten en te ontmoeten!
De toegang is gratis; na afloop gelegenheid tot
vrijwillige bijdrage.

Meer informatie over CantAnimus kunt u vinden
op www.cantanimus.nl.

*Omdat het concert een cultureel evenement is,
moeten wij u volgens de richtlijnen van de
rijksoverheid vragen om een coronatoegangsbewijs.
Dat kan via een QR code op uw telefoon of op papier.*

Namens CantAnimus,
Gea Dijkstra

Kamerkoor Audite Nova zingt Marialiederen in de Grote Kerk

Moeder Maria heeft vele componisten door de
eeuwen heen geïnspireerd.

Op zondagmiddag 28 november, om 15.30 uur
zal het Nijmeegse kamerkoor Audite Nova enkele
Marialiederen ten gehore brengen, sommige heel
oud, een aantal uit onze eigen tijd.

Half nog in de middeleeuwen schreven Dufay
'Ave Maris Stella' en Josquin des Prez 'Gaude Virgo
Mater'. Daarna maakt het koor een sprong naar de
romantiek door 'Ave maris stella' van Franz Liszt
voor mannenkoor met orgel te laten klinken.
Weer een sprong verder komt het pareltje 'A
Hymn tot he Virgin' van de 16-jarige (!) Benjamin
Britten. Weer een eeuw later schreef Francis
Poulenc 'Litanies a la Vierge Noire' waarbij het orgel
een imposante rol kreeg. Een aangrijpend recent
werk is ook het 'Stabat Mater' van Knut Nystedt,
met cello-begeleiding. Nog uit deze eeuw is het
'Salve Regina' van Arvo Pärt, met orgel, en het
'Ave Generosa' geschreven door Margaret Rizzi,
met geweldige solo-stemmen.

Audite Nova wordt begeleid door Maya Fridman op
cello en Kirstin Gramlich op het koororgel. Beide
jonge solisten hebben inmiddels naam gemaakt
in de klassieke muziekwereld. Kirstin Gramlich is
cantor-organist in de Grote of Lebuinuskerk in
Deventer.

Maya Fridman (1990) wordt als één van de beste
jonge cellisten gezien en won meerdere prijzen
waaronder in 2019 de Dutch Classical Talent
Award.

Kortom een bijzonder concert waar jong en oud
bij elkaar komen en waarbij niemand ongeroerd
huiswaarts zal gaan.

Kaarten zijn in de voorverkoop te verkrijgen via
www.ticketkantoor.nl/shop/odeaanmaria en bij
de kassa bij binnenkomst.

Namens kamerkoor Audite Nova,
Ellen van 't Veer

Collecten opbrengst en verdeling augustus 2021

Diaconie: Diaconale vakantieweken	€.	652,65
Kerk		394,40
Kinderkerk		12,00

1 aug.	kansarme kinderen Pretoria	93,35
8 aug.	kunstcommissie	109,90
15 aug.	Betuwe wereldwijd	100,25
22 aug.	PVD	87,50
29 aug.	de kerk bloeit in Cuba	102,00

Totaal augustus 2021 €.

1552,05

Lucia Zoutman

Expositie Grote Kerk Elst (Gld)

18 augustus - 24 november 2021

Nono Hoekstra

LANDSCHAPPEN - schilderijen

Zaterdag 4 september, 2 oktober, 6 november is de kerk van 13.30 - 16.30 uur geopend om de expositie te bezoeken. Van harte welkom!

www.pg-elst.nl

www.kunstinzicht.nl / nono hoekstra

Protestantse Gemeente
Elst

